

FOLYÓIRATOKBÓL

1. Általános doktrinális kérdések

1. *Az ország védelme gazdasági biztosításának hatékonysága, annak lényege, rendszerszemlélete és kritériumai*

A hadigazdaság rendszerszemléletű elzmése után a szerző részletesen foglalkozik a hadigazdaság hatékonyságának kritériumaival.

Vojennaja Mszl, 1979. 3. sz.
51–58. oldal.

2. Ki védi a hadtápterületeket?

A szerző ismerteti az amerikai és nyugatnémet elveket a hadművelési hadtápkörletek védelmére, felsorolja a területen mutatkozó hiányosságokat és ismerteti a nyugatnémet területvédelmi csapatok szervezését.

Military Review, 1979. 1. sz.
23–28. oldal.

3. A NATO katonai értékelése

A szerző a NATO Katonai Bizottságának elnöke, a brit Hadászati Kutató Intézetben tartott előadásában a NATO katonai értékelésével foglalkozott. Előadásának fő témái a következők voltak: a NATO stratégiája, az új fegyverrendszerek gyártása (neutronbomba, szárnyas rakéta), válsághelyzet irányításának gépezete (figyelelő-, előrejelző rendszerek és vezetési híradási rendszerek), eredmények (gazdaságosság, hatékonyság, rugalmasság, hosszú távú programok finanszírozása), nehézségek (Földközi-tenger térségi katonai-politikai problémák, török-görög, máltai, ciprusi, spanyol, arab-izraeli). Az előadás vitájában még a következő kérdésekre adott választ: a NATO üzemanyag-ellátása (olajenergia) hagyományos

háború esetén, repülőgép-anya-hajók és fedélzeti repülőgépek szerepe korszerű körülmények között, a NATO pénzügyminisztereinek tanácskozása, Norvégia megerősítése, a kölcsönös haderősökkentési tárgyalások. Végkövetkeztetés arról, hogy a NATO megfelelően felkészült a Varsói Szerződéssel szemben.

Journal of the Royal United Services
Institute for Defence Studies,
1978. 3. sz. 17–22. oldal.

4. Szovjet hadtudomány időszzerű problémái

A marxista-leninista elméletet tanulmányozók segítségét szolgáló cikk írója részletesen ismerteti azokat a tényezőket, amelyek meghatározzák a hadtudomány szerepének fokozódó növekedését korszerű viszonyok között, s ennek keretében röviden jellemzi a szovjet hadtudomány helyzetét. Ezt követően vizsgálat alá veszi a háború és a hadtudomány néhány egybeeső problematikus kérdését, valamint a szovjet hadművészet elmélete fontosabb kérdéseit a hadászat, a hadművelési művészet és a harcászat szférájában. Végül felvázolja a Szovjet Fegyveres Erők építésének elmélete előtt álló és megoldandó feladatokat, többek között a polgári védelmi erő és szervek továbbfejlesztésének irányait, a hadtáp és az összes technikai-biztosítási szervek és egységek harckésztségének fokozását, valamint a katonai kiképzés és nevelés terén jelentkező problémák megoldását.

Vojennaja Mszl, 1978. 12. sz.
55–67. oldal.

5. Folyamatos szárazföldi harctevékenység: mi csak félig vagyunk batékonyak?

Valaha a hadseregek téli szállásra vonultak és hat hónapra beszünetették hadműveleteiket. Később a hadseregek

csak éjszakára szüntették be tevékenységüket. A szovjetek viszont már 1954-ben felismerték a folyamatosan folytatott harctevékenység előnyeit és kidolgozták a folyamatos harctevékenység koncepcióját. A folyamatos harctevékenység folytatása valamennyi szintű NATO Parancsnokság nézeteiben is alapelvvé vált.

De felkészült-e a NATO hadereje, hogy folyamatos – például 120 órás, megállás nélküli – harctevékenységet folytasson? A cikkírók elemzik a folyamatos harctevékenység jellemző vonásait és kiemelik mind a szovjetek (Varsói Szerződés), mind pedig az amerikaiak (NATO) ezen a téren elért elméleti és gyakorlati eredményeit. Rávilágít a NATO előtt álló feladatokra. Következtetéscikkből azt fejtegetik, hogy a folyamatos szárazföldi harctevékenységek elméleti és gyakorlati tökéletesítése feltétlenül szükségszerű, de meg kell teremteni ehhez a szervezeti és technikai feltételeket, a parancsnokokat és törzseket fel kell készíteni az ilyen harctevékenység vezetésére.

Journal of the Royal United Services Institute for Defence Studies,
1978. 2. sz. 26–31. oldal.

II. Vezetés és gépesítés

1. A fegyveres erők gazdasági biztosításának néhány problémája

Kurkotkin elvtárs rövid történeti áttekintés után ismerteti a fegyveres erők ellátásának jelenleg kialakult helyzetét, az ebből adódó problémákat, majd megjelöli a soron következő főbb feladatokat.

Vojennaja Miszl, 1979. 1. sz.
18–25. oldal.

2. Hadsereg ellátása: egy történelmi visszapillantás

A fegyveres erők anyagi ellátása – különösen mozgásban levő csapatok

esetében – és az ellátottsági szint fenntartása minden időben a legnehezebb feladatok közé tartozott. A szerző a hadtápszolgálat fejlődését kronológiai sorrendben igyekszik bemutatni. Ismerteti a XVII–XVIII. századbeli napóleoni háborúk, a Napóleon utáni korszak, az első világháborús állás hadviselés, a második világháború és az azt követő időszak, valamint a korszerű hadviselés anyagi ellátásának problémáit. A korszerű harctevékenységek hadtápellátásánál utal az arab–izraeli és vietnami háborúk tapasztalataira is. A jelenlegi hadászati mozgékonyasági követelmények, a nagyfokú gépesítés és a rendszerben álló fegyverrendszerek sokasága mennyiségében nagy tömegű, minőségében sokrétű szállítási, utánpótlási és ellátási feladatokat ró a hadtápszervezetekre.

Journal of the Royal United Services Institute for Defence Studies,
1978. 2. sz. 56–63. oldal.

III. Pártpolitikai munka, nevelés

1. A pártvezetés ereje, a tömegekkel való kapcsolat

A szerző több pártpolitikai szerv munkáján keresztül bemutatja a katonákkal való kapcsolattartás helyes és helytelen módszereit.

Kommuniszt Vooruzsennih Szil,
1979, 10. sz. 48–55. oldal.

IV. Gazdálkodás, szállítás, egészségügyi és pénzügyi ellátás

1. Biztató légkör a készülség növeléséhez – a vezérkari főnök személyügyi helyettese: „az emberek támogatják azt, amiért itt vagyunk”

Napjaink amerikai fegyveres erői – a nemzet önkéntes hadserege. Sohasem szabad figyelmen kívül hagyni a fegyveres erők és a társadalom közötti kötéleket. Az OPMS és az EPMS (tiszi

és sorállomány képzési) programok a fegyveres erők létszámigényeit hivatottak kielégíteni. Ennek érdekében a nőket is egyre nagyobb számban vonják be az önkéntes katonai szolgálatba. Egyik legégetőbb kérdés, a megfelelő nagyságrendű mozgósítható személyi tartalék megteremtése. A fegyveres erők feladatai ellátására megfelelő létszámú és képzettségű állományt kell toborozni, illetve megnyerésük útján visszatartani. Javítani kell a honi területen kívül szolgálatot teljesítő katonák és hozzátartozók életkörülményein. A fegyveres erők – mint intézményt – átfogó vizsgálat alá kell vetni, hogy meghatározható legyen: jellege, katonai műveltségi és kiképzettségi állapotával szembeni követelményrendszer és azon intézkedések jellege és tartalma, amelyek elősegítik azt, hogy kellő mennyiségű alkalmas és képzett állomány álljon rendelkezésre.

Army, 1978. 10. sz. 66–72. oldal.

2. Személyi kiegészítési és nyilvántartási rendszer szervezetszerű eszközökkel

A Bundeswehrben 1966 óta dolgoznak a személyi kiegészítési rendszer korszerűbb eszközeivel, amelyekhez hozzátartozik a gépi adatfeldolgozás is. Ezzel központi nyilvántartás és egységes értékelés válik lehetővé a személyi állományról. A szerző összefoglalja, hogy miként alkalmazzák az ATN (kiképzettségi és szakmai szám) rendszert, amely e téren az első lépést jelentette, majd az ezt követő, továbbfejlesztendő, illetve újólag kialakítandó fejlettebb rendszereket. Továbbá ismerteti a személyi nyilvántartáshoz felhasznált szervezetszerű eszközöket.

Truppenpraxis, 1978. 12. sz.

941–944. oldal.

3. Amerikai szárazföldi csapatok kézen állnak-e a jövőre? (Az átfegyverzésről és az átszervezésről)

Napjaink fegyveres erőivel szembeni veszélyeztettség egyike az, hogy miként használják fel hatékonyabban a korszerű fegyverrendszerek nyújtotta lehetőségeket. E probléma megközelítését szolgálja az átszervezés felülvizsgálata, tanulmányozása, mely során arra törekedtek, hogy csökkentsék az egyre növekvő szakadékat az új fegyverek nyújtotta lehetőségek, valamint a harcba indított katonák és alakulatok kiképzettsége között. Fort Hoodban (Texas) foglalkoznak az átszervezési koncepció gyakorlati megvalósításával. Legjelentősebb változtatásnak a következőket tekintik: a századok nagyságát és a rendszersített fegyverrendszereket csökkenteni az összefegyvernemi harc koordinálást század szintről zászlóalj szintre emelni. Úgy vélki, hogy több vezetőre van szükség, ahhoz, hogy megbirkózzanak a fegyverrendszerek nyújtotta további komplexitásokkal és kihasználhassák azok előnyeit. A csapat hadtápellátó és -kiszolgáló rendszert az új koncepciónak, valamint az új fegyvereknek és lehetőségeiknek megfelelően rörekednek kialakítani.

Army, 1978. 9. sz. 22–29. oldal.

V. Harc-badművelet hadtápbiztosítása, kiképzés, oktatás

1. A 4. svájci badtest „Knackuss” fedőnevű gyakorlata

A 4. hdt. 1979. 3. 5–9. között tartotta a fenti fedőnevű gyakorlatot. A gyakorlat tárgya: mozgósítás ellenséges behatás alatt, légi deszant bevetése, ellen-csapás, valamint a harcoss és hadtápcapatok együttműködése. Részt vevő erők: 30 000 katona, 246 lánctalpas jármű, 4500 kerekcsapásos jármű, 301 egység. Ezek közül: 7. ello. e. 49. területi kórház osztály, a 31., 32., 33., 34. és 35. kórházvonat szakaszok, 4. gk. szállító osztály, 4. közúti csendőr zászlóalj, hét területi kórház különítmény. A gyakorlat lefolyása időben:

- 3. 3. a mozgósításhoz és anyagkiadáshoz szükséges katonák behívása;

- 3. 4. anyagkiadás megkezdése;

- 3. 5. 06.00 behívott gépjárművek beérkezésének kezdete, hadtestparancs kiadása az összpontosítási körletek elfoglalására; ellenség részéről légtérsértés és szabotázsakció;

- 3. 5. 10.00-kor az alegységekhez a személyi állomány 25⁰/₀-a, a gépjárművek 40⁰/₀-a beérkezik. A kora délutáni órákban a személyi feltöltés 70⁰/₀-os;

- 3. 5. 12.00-kor hadosztály harcparancs kiadása;

- 3. 5. 20.00-kor hadosztályok feltöltésének befejezése és a menekészség elérése;

- 3. 6. 13.00-kor az általános mozgósítás kihirdetése;

- 3. 6. 10.00-kor „narancs” légi deszant hadosztály harctevékenységének kezdete;

- 3. 7. 06.00 a „kék” fél 11. és 6. hadosztály felkészült az ellencsapás végrehajtására.

Truppenienst, 1979. 3. sz.

201-215. oldal.

2. Osztrák vadász-század ellátása védelemben

A cikk ismerteti a század ellátó alegységének szervezését, az ellátópont és segélyhely telepítésének rendjét, valamint a technikai, egészségügyi és anyagi biztosítás kérdéseit.

Truppenienst, 1979. 3. sz.

245-247. oldal.

3. Gépkocsizó lövészedred hadtápbiztosítása menetben erdős-hegyes terepen

Gyakorlati tanácsokat ad a szerző az ezredhadtápb felkészítésére és az ellátás rendjére mentben.

Til i Sznabzsenyije, 1979. 5. sz.

20-21. oldal.

4. A hatékony kiképzés az iskola és az alakulat teljes összefogását igényli

A katonai kiképzés fő célkitűzése olyan jó alapismeretekkel rendelkező katonákat nevelni, akik képesek alakulataiknál ismereteiket továbbfejleszteni, sőt szakismeretekre szert tenni. Ilyen értelemben a katonai kiképzésben elsődleges szerepe a csapatkiképzésnek van – míg a szakvizsgálatok iskoláin és a kiképző központokban folyó oktatásnak az a rendeltetése, hogy elősegítse a magasabb szintű, hatékonyabb csapatkiképzést, amely tapasztalatainak tudományos elemzése viszont elősegíti az új harc eljárások kidolgozását is. Mivel az alapkiképzés gyakran túl sokirányú ismereteket ad, amelyeknek csak egy töredékét lehet a csapatoknál hasznosítani, tanácsos alaposan szelektálni a katonák kiépzési tananyagát a tanintézetekben és kiképzési központokban.

Army, 1978. 10. sz. 99-102. oldal.

KÖNYVSZEMLE- ÚJ KÖNYVEK

A kommunista párt vezető szerepének növekedése a fejlett szocialista társadalomban. Prága, 1978.

A szerzők – a CSKP Központi Bizottsága Politikai Főiskolájának munkatársai – Marxnak, Engelsnek és Leninnek, a kommunista párt által a szocialista és kommunista építésben játszott szerepük alapvető eszméire, a CSKP és az SZKP dokumentumaira, s a pártok gyakorlati tapasztalataira támaszkodva mutatják meg, hogyan nyilvánul meg a marxista-leninista párt vezető szerepének növekedése a fejlett szocialista társadalom élettevékenysége különféle területein.